

cum Rogerii Siculi filia conciliandis, Almi quoque fratris opera usum fuisse. Tamen brevis aevi fuit, ut solet, haec fratrum concordia: mox enim internecina odia, atque ex his bella ciuilia secuta sunt, quae omnem omnino Hungariam conturbauerunt. Assentatorum malignitate effectum est, ait *Ranzanus* l. c. ut, dum viuerent, odiis inter se decertarent implacabilibus. Facile assentatores hi utriusque fratrum persuaserant, mutuis insidiis perituros: siue quod Colomanum pertaesi, (in quo, scribente *Bonfinio*, libido potius, quam ratio dominaretur, et cuius animus crudelitate magis, quam humanitate delectaretur, quique esset difficilis, morosus, suspicionibus ac furori nimis obnoxius,) Almum regem optarent, cui iam Ladislaus rex regnum destinauerat; siue quod eum Ducem, qui fratri regnum ignauo consilio cessisse videretur, fastidirent. Igitur ad arma ventum est. Conscriptus utrinque miles, deductusque ad Varkun, (oppidum ad Tibisci olim marginem fedit, et putat ex eorum numero fuisse *Lucius*, quae ad Ducatum Almi pertinuerint.) Hunc locum pugnae delegerant. At miles Hungarus, fratrum odia non ad se magnopere pertinere ratus, aliquot dierum inducias, sopiendae discordiae, paciscitur; mox solenni decreto, singulari certamine dimicare fratres iubet, si quidem saeva pugnandi libidine capiantur; victorem pro rege deinceps omnibus futurum. Hac gentis prouidentia factum est, ut omni certamine declinato, fratres ab armis, etsi inuiti, discederent. *Thuroc.* II. 60. *Révay Cent.* II. p. 8. *Nam cum Colomanus, ut aiunt, luscus, claudus, et gibbosus esset, non aequo Marte cum Almo certare posse videbatur: verba sunt Bonfinii* II. 5. Quid si eadem utriusque mens sedit, quam fuisse legimus recentiore aeuo fortissimo principi; nimirum, non oportere congregi eos singulari certamine, quibus essent millia hominum pro se decertantium.

Primis haec duodecimi Saeculi annis gesta sunt, si quidem *Thurocio* et *Bonfinio* fides. *Almus*, fratris insidias, ut scribunt, veritus, vel potius ut *Noricos* et *Vindelicos* in *Colo-*